

Latweefchhu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones sinuu un nowehleschanu.

Nr. 42. Zettortdeena 18tā Oktobra 1828.

No Grohbines. Desmitā Oktobera deenā.

Isgahjuschā neddelā neween bahrgs falla un fineega laiks, bet arri leela wehtra bija, kas dauds skahdes darrijusi. Peektā Oktobera pulks fineega un kruusess no debbesim birre, un semmite plattas rohkas angstumā bija pagallam apsnig-gusi, bet schis jauns apsegs tai drihs atkal nosudde un lohpini atkal warreja gannōs eet. Sesdeenas nakti bija leels stoermis, kas meschōs baschu kohku apgahse, weena frohga steddeles apfweede, un wirs juhras nelaimes deewsgan padarrija. Jo pee Leepajas un Nihzes juhrmallas neween trihs lihki no juhras ismesti, bet arri pulks laivineeku leety laivugabbali un zittas mantas kraſtā isgahstas rohnahs. Pee Swentaja diwi kugai strantejuschi. Virmais kuggis tappe ohtrā Oktobera redsehts, bet tas bija pagallam augschpehdu apgahsts, un tā pee kraſta isnahze. Gan wehl gabiali, un drehbes tappe iſſkalloti, bet no laudim itt neweens tē nebijā, un arri nefahda sinna. Tee buhs juhrā gallu dabbujuschi. Kā dsirdam, schis kuggis weenam Klaipedes fungam peederroht, un tas Kapteine, kas winnu waldija, arri no Klaipedes effoh bijis. Winnu gaspascha, namminu turredama isgahjuschā pawassara effoh gluschi nodeggusi, un diwi no winnas behrneem, preefsch mahtes azzim, arridsan uggumi ſadegguschi, un nu schei nabbadsitei tahs behdas, ka arri wihrs un maises deweis atstahjis. Nē, kahdu nastu Deews farveem behrneem warr preeſuhiht.

Ohts kuggis irr ar laudim kraſtā isgahjis, bet ir no scheem diwi vihri. irr juhrā ſlikuschi. No schihs pehdejas laivies waitak isteiksim, kad ſtaidaku sinuu dabbusim.

Tas ugguns, ar ko Ruzzawas mahzitaja muicha aigahje, irr zaur weena behrna neſapraschanu zehlees, kas ehrbergi ar ugguni ſpehleja. Schis behrns bija dehlinſch paſcha waggarā, kas zaur ſawa behrna besprahſtibū arri par nabagū palizzis. No mahzitaju mantahm tik dauds irr paglahbts tappis, ka iſtabās raddahs, bet wiss, kas wirs behrina bija, irr fadedsis, un tā arri wissas kamianas, un pulks brauzamu riſku pohtā gahjuschas. Jo wissi stalli, laibars, un wahguis lihds ar muichu un ehrbergi irr no ugguna aprichti, un no ſirgu un lohpu-ehdamaja nekas newaid atlizzis. Zaur zeeniga Treknas funga labſirdibū abbi Ruzzawas mahzitaji lihds ar ſawejeem, Meirischku-muichā irr mahjas-weetu un dauds zitta labbuma dabbujuschi, un tee pee ſawas leelas nelaimes zaur dauds drauga-ſirſchu parahdischanahm dahrgi eepreezinati tappuschi.

3.

* * *

No Daugawas 5tā Oktobera 1828.

Schinis deenās ſwehtā Bihbelē laſſidams usgahju Jeremiasa grahmata 8tā nobaltā 20 weetinā ſchohs wahrduſ: „Plaujams laiks irr aigahjis, waffara pagallam, tomehr mehs ne effam atpeſtit.“ Pee ſcheem wahrdeem ſirds man ſaplakke, in paſcham affaras jau ne bij taht. Jo tudal dohmaju tā ſawā prahā: iſtā Praweescha wahrds, itt kā no mums, in preefsch mums ſchinis laikā buhtu rakſtihts. Jo tā irr gan pee mums; ittin tapat: plaujams laiks aigahjis, waffara pagallam, tomehr ne effam atpeſtit. Tatschu kā zitteem gaddeem, tapat arri ſcho gadd effam ſtrahdajuschi in deesgan publejuschees ar ſcho ſinu, ka

3.

seemas laikā atpestiti buhtum no ruhpahm dehl pahrtifchanas. Bet gan mas zerribas, mas preeka no muhsu fweedreem! Pahrleeku flapjums no paschas pirmas wassaras jaw nihzinaja wassaras fehje, in woi scho gadd agri woi wehli fehje, woi stiprā semmī woi weeglā, woi fuhdōs woi wezzā semmē. Wiss weena makfa, in weenada neswehtiba wissur us laukeim. Kā libje tā libje ikdeenas, brihscham kā ar spanneem gahse, in semme tik bresmigi panemta no uhdena, ka grauds ne warreja lahgā eetaisitees, bet gallā jaw fabze wahrpas puht. Pee mums meeschi ne dabbuja ne isplaukt, bet leela pusse palifke in apflahpe puntōs; in kād fchohs isluppinaadami ar pirssteem ar warru attaifjam walam, tad atraddam ifkatrā tahdā fafruppischā wahrpā mellsu tahrpinu, kas jehlu wahrpiti bij gluschi sachdis. — Dehl rudseem mihlū Deeru ne warram sinahdeht; lai arri masak, daudī masak bij kā zitteem gaddeem, in weegli graudi — (jo plaujohf kuhla ressgals usfwehre teewgallu) tatschu fahrtina bij ko plaut; slavehts Deews! Tifpat arri limi labbi gan isdewahs schinni widdū, in par uhdeni kur tohs mehrzoht scho gadd ne bij behdas. Bet masa leeta gan, gluschi masa, un tik ne bāds irr no meescheem, ausahm, firnineem, grikeem, puppahm, in no wissa ko wassaras laukā mehds feht; tē ne salmi ne graudi, bet sahle pahrnehme kātru fehjumu. In jebchu zaur Deewa schehlastibu fchē ne sinnam no tahda wissai bahrga pehrkonagaisa, nei no finaggas kruissas in aufas, kas tik neschehligi buhtu draggajis in plohfijis, ka deemschehl dsirdam in laffam no zittahm weetahm, tad jaw besgalla lectus laiks ween, bij ta stipra Deewa rohka, kas scho gadd muhs peemeklejusi un tik ne nihzinajusi. Jo, kā mihlus lohpinus zaur-wilksim pa garru seemas laiku, tur buhs itt pateesi leelas raises, in to nesinnam. Gan Deews parahdija itt baggatu leelu fwehtibu us plawahm, kā ilgeem gaddeem to ne effam redsejuschi, — jo ir paschas wezzainēs bij scho gadd baggata sahle; — bet ko palihdseja! lectus labbad ne warreja peekluht in rohka dabbuhf, par ko firds jo wairak fahpe. Netti fahds fchē pee mums wissas sawas plawas nokohpis; dasch

labs tikkai us pussi, labbi ja diwi dallas; bet deewsgan irr kam leela pusse wehl nekohtpa appakfch uhdena stahw. Zits irr ar warru eeplahwis, in uhdeni brisdams fahzis kohpt, bet tifpat nedabbuja; jo seens sapüe woi wahles gulliedams, woi gubbās stahwedams woi kā no-plauts tā no uhdena kluia aisensts. Ir tas seens, ko ar leelahm mohkahn dabbujam in schkuhnās fabahsam, ne irr wissai teizams in ne sinnam woi lohpineem in sirgeem ihsti wesseligs in spehzigs buhs; jo apohschnodami, in ka labbako mekledami fchee to gauschi ehd. Zahda muhsu seena plauschana scho gadd! — Tad ne salmi ne seens kā waijaga buht; kur tad nemsim barribu lohpeem? Tē irr par ko behdatees, in schinni leetā teescham ne effam pestiti zaur schahs wassaras augleem in darbeem. Tifpat atkal fahds preeks, jeb kahda zerriba no scha ruddena fehjas? — Laimigs kam wezzi rudsi bij ar fo seht, bet no scha gadda rudseem gan wahja fehbla! semme pahrleeku flapja, jehla, sahlaina in pikutschaina, tā kā fehjumu ne warreja kreeti eestrahdaht kā peenahkabs; fehschana kluia aisenwilzinata, in jauni rudsi ne dabbu pareisi eefakees, plestees, in ne warr fruhmus reest; tifko laufi kluia apsehti, tudal kluia atkal smaggi skalloti no debbes, daudī graudi palifke plifli, zitti israuti no uhdena in aisensti, zitti ahri dihgdami puschu plihse no pahrleeku flapjuma; pee dascha drumas stuhra wissai ne warreja peekluht, leeka uhdena pehz, in paleek ne sehts. Par to arridsan aplam ne redsam scho rudden tahdus laukus, kas labbi eesehluschi ar jantu saltinu sirdi lezzina; bet pawahji lauki deewsgan redsam, kas pelleki wehl schinni laikā, in uhdens waggas spild. Ak tu manna fuhra deesnina! kahda zerriba us preefschdenahm no tahda ruddena? — Scho wissu apzerredams, zehlahs daudī behdigas dohmas manna sirdi. Kruhcts smaggi nopuschtehs, azzis in dohmas stahweja us ta praweescha wahrdeem: „Plaujams laiks irr aigahjis, wassara pagalam, in mehs ne effam atpestiti“ un ittin kā mekledams fahdu pawegloschani, fahzu farristiht scho dseefmu kas tē lassama; in ko gribbu ir zitteem sinnam darriht, zerredams: woi

pulka ne buhs kahds, kas to laffoht *) lihds ar
mannim aprinsees sawâ skuinigâ firdi, un ka-
fin stiiprinasees sawâ palauschanc us mihi Deew-
wu. Lai Deews doht ka ta buhtu! ak kur man
buhtu preeks, kad to dabbetu finnaht.

1.

Jaw plaujams laiks irr fenn aissgahjis,
Sem wassara pagallam irr;
Gan laukus kohpdams esmu krahjis,
Ko in zik mihlais Deews peeschkorr;
Bet ar to gan ne pahrtifschu,
No ruhpahn pestihts ne buhschu.

2.

Es weens jaw ne esmu kas waida,
Bet tuhfstoschi waid lihds ar man;
Scha gadda truhkums wissus spaida,
Schi schehloschana wissur skann:
„Ko sebjam, plahwam, strahdajam,
„To pluhdos maitaht redsejam.“

3.

Kahds preezigs pilna ruddens laikâ
Schè plahweis zitkahrt gawile!
Bet taggad it ka behdu twaikâ
Elsch mihla tehwa semmite.
Woi noteek mums par mahzibu?
Par drausmahn? woi par peeminnu?

4.

Gan muhsu waina naw, to finnu,
Bet Deewa sypa rohka ween.
To labprahrt teifschohs, in peeminnu:
„Deews suhtija scho gruhtu deen,”
Gan firdi man pahrbaudams,
Kahds es tam behdâs ustizzams.

5.

Prett Deewu ne spchju ne necku
Bet semmotees ween peeklahjahs.
Winsch spchji gan raudas greest par preeku,
Zaur skumjahn krufts wehl wairojahs.
End pastahweschu tizzedams:
„Deews labbi darr ko darridams.“

6.

Al saldais wahrds „jums ne buhs waidiht
„Ko ehdisim, ko dsersim mehs?
„Ko gehrbsim? — Tizigeem buhs gaidiht,
„To kas jums waijag, to sinn Deews;
„Kas apgahda irr putnini,
„Woi tas aissmirfhs zilweku!!“ —

*) labbaik wehl dseedajoht us to pasihstamu mel-
diju: Kas Deewu debbesis leet waldiht re-

7.
Valdeewas par schahdu salbu wahrdun,
Kungs Jesus! kas man preezina.
Das darrihs raudas = maissi gahrdu
In svechthihs to ir truhkumâ.
Das dohs man spehku pazeestees,
Ne paganissi raisetees.

8.

Tad lai nu wassara pagallam,
Lai plaujams laiks irr aissgahjis,
Lai ruhpas speestu mallu mallahm:
Sel meers man firdi ne suddihs.
Swehts kas beids Jesus wahrdinôs:
„Es mihlam Tehwam padohmohs!

R. S — 3.

Leefas flubbinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriftas Golddibas,
ta Patvaldineeka wissas Kreewu walsts u. t. j. pr.,
tohp pehz Dohbeles aprinka teefas nospreeduma, kad
tas scheit pehz likkumeem noteikts termihns dehl us-
mekleschanas to nesünnamu mantineku pee tahs no
Meldera Holtznera atstahtas mantas pahrgahjis, tag-
gad wissi tee parrabudeweji ta nomirruscha Rumbes-
muischias meldera Johann Holtznera, no kurreem tee
naw isflehgiti, kas ar sawahn präfischananht pehz
tahs peeminnetas mantas dalkas jou pee Dohbeles
aprinka teefas irr peeteikuschees, scheit ussaukti un
saazinati, lai tee, ja ne grubb sawu teesu pasauchte,
ne ween tann 6ta Novembera deenâ 1828, kas tas
weenigais un isflehgchanas termihns buhs, pehz ka
neweens ne taps wairs pecenite, woi pascht, woi
zaur weetneekem, kur tas irr wehlehts, arridsan kur
wajadsigs ar aisslahweiju un pehrminderu peetei-
zahs, bet lai tee arridsan schinni termihna, tadehl ka
atstahtas mantas dalkaa til masa, starp teem par-
radudewejeem ja warr buht, mekle falibgtees, un tad
pehz teefas likkumeem turpmak buhs nospreestam tapt,
kas pareisi irr.

Gelgawâ 21ma Septembera 1828.
(L. S. W.) von der Howen, Professor,
(No. 108.) Silehrâ Kahl Blaese.

* * *

No Lehnas pagasta teefas tohp melderim Blittne-
ram, kas preelsch tschetreem gaddeem eelsch Disch-
bseldes sudmallahm par melderri bijis, finnams dar-
rihts: kad winsch lihds 3otu Oktobera mehrescha f. g.
sawas tam pee Lehnaas basinjas muischu peederrigant
faimneekam Wahrdsbeku Kristopam eekihletas teefas ne
nems atpakkal un to us schahm eekihletahm leetahm

isnemtu naudu ne aismaksabs; jeb kad winsch lihds to peerakslitu laiku pee schi pagasta teesu nemeldetobs, tad schahs leetas taps iedohitas no Lehnas pagasta teesas. Lehnas pagasta teesa, tanni 22tra Septembera mehnesccha 1828 gadda.

(S. W.) ††† Cesalneku Gihrt, pagasta wezzakais.
(Nr. 89.) U. C. Borkowsky, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kas kahdas taifnas prassishanas pee to atlifikschu mantu ta Krohnamaisschas Punderu Wag-gara Jaunsemju Mikkela dohma turreht, tohp no Prawines pagasta teesas scheitan usazinati, wissweh-lati, eeksch diwju mehnesccha starpu no schihs deenab, prohtams lihds 22tru Novembera mehnesccha deenab schi gadda, pee schihs teesas atsauktees, jo pehz nolista laika, wairs ne weens taps peenents, un winnani muhschiga kluusu zreshana uelikta.

Pravines pagasta teesa tai 22tra Septembera mehnesccha deenab 1828 gadda.

††† Selle Lehrum, pagasta wezzakais.
(Nr. 328.) J. C. Salpius, pagasta teesas frihweris.

No Jaunauzes pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taifnas parradu prassishanas no teem Jaunauzes fainneekem Mahlu Zahna un Pukku Willa, prohti, kurri paschi sawas mahjas dehl truhsumma nodewuschi, un par kurru mantu konkurse spreesta, ai-

zinati, lai tee lihds zotu Dezembera mehnesccha schi gadda pee schihs pagasta teesas peeteizabs.

Jaunauzes pagasta teesa 15ta Septembera 1828. 1
††† Krichan Neuland, pagasta wezzakais.
(Nr. 67.) J. F. Uffermann, pagasta teesas frihweris.

Pehz Tukumes aprinka teesas nospreeduma tah tam scheit peederrigam fainneekam Muzzeneeku Jan-nim zaur teesu nokhletas leetas, ka sirgi, gohwis, aitas un daschas fainneeku leetas Wadakses muhsch tam wairak sohlidamam taps pahrdohitas, par fo ta 22tra Oktobera deena schi gadda ta nolikta deena buhs.

Wadakses pagasta teesa 29ta Septembera 1828. 1

††† Narwil Pahwil, pagasta wezzakais.
Janpft, pagasta teesas frihweris.

Eeksch Krohna Wirzawas fainneeka Zahlu rohbe-scha, ne tahli no Rohma irraid weena muzze filku ar-rasta. Tas, kam schi muzza filku peederv, tohp zaur schi usprassichts, few dehl winnas eeksch laiku no 6 ned-delahm pee appalsch rakstitas pagasta teesas peetei-tees, jeb sagaidiht, kad winna Wirzawas nabbagu nammam par labbu nodohts taps.

Krohna Wirzawas pagasta teesa tauni 9ta Okto-bera 1828.

Ginbul, pagasta wezzakais.
(Nr. 353.) Fr. Henko, pagasta teesas frihweris.

Naudas, labbibas un prezzi turgus us plazzi. Rihge tanni 15ta Oktobera 1828.

Sudraba naudā.		Sudraba naudā.	
Rb.	Kp.	Rb.	Kp.
3 rubli 70 $\frac{1}{2}$ kap. papihru naudas geldeja	1 —	1 pohds kannepu . . . tappe maksahs ar	I 20
5 — papihru naudas . . . —	I 34	I — linnu labbakas surtes — —	I 50
1 jauns dahldeirs . . . . —	I 32	I — — fluktakas surtes — —	I —
1 puhrs rudsu . . . . tappe maksahs ar	I 20	I — tabaka . . . . — —	— 80
I — kweeschu . . . . —	2 70	I — dselses . . . . — —	— 70
I — meeschu . . . . —	I —	I — sveesta . . . . — —	2 —
I — meeschu = putraimu	I 30	I — muzza filku, preechhu muzzâ	5 —
I — ausu . . . . —	— 70	I — — wihschhu muzzâ	5 25
I — kweeschu = miltu	3 —	I — farkanas fahls . . .	7 —
I — bihdeletu rudsu = miltu	I 75	I — rupjas leddainas fahls	5 —
I — rupju rudsu = miltu	I 5	I — rupjas baltas fahls	4 75
I — sinnu . . . . —	I 25	I — smalkas fahls . . .	4 25
I — linnu = fehklas . . .	3 —	50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un	
I — kannepu = fehklas . . .	— 85	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ	
I — linnemu . . . . —	I 50	maksâ.	

Ist zu drucken erlaubt.

Zur Namens der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.